

FRAMÅT FÖR ETT GRÖNT, DEMOKRATISKT OCH FRIHETLIGT EUROPA

Valplattform för EP-valet

Fastställd av
Centerpartiets förtroenderåd 2018-12-17



Innehåll

Framåt för ett grönt, demokratiskt och frihetligt Europa	2
Ett grönare EU.....	3
Klimat- och miljöpolitik	3
Hållbara och konkurrenskraftiga gröna näringar	5
Ett EU som värnar demokratin	6
Fred och säkerhet byggs bäst tillsammans	7
Gränsöverskridande brott kräver gränsöverskridande polissamarbete	8
Ett medmänskligt EU – som värnar medmänskligheten och asylrätten	9
Ett friare EU	10
Frihandel, företagsamhet och forskning	10
Ökade krav på medlemsländer att garantera fri- och rättigheter	11
Framtidens EU.....	11
Ökad demokratisk legitimitet	11
Ett EU i olika hastigheter	12
Ett EU som tar ledarskap.....	12

Framåt för ett grönt, demokratiskt och frihetligt Europa

Det var i Europa som demokratin föddes. Men det var också här som kommunismen, fascismen och nazismen såg dagens ljus för första gången. Europa var centrum för upplysningen och den industriella revolutionen. Men också för två världskrig.

Europa har varit skådeplats för uttryck för mänsklighetens såväl bästa som sämsta sidor.

Europa är brokigt, heterogent och präglad av mångfald. I bästa fall leder denna typ av olikhet till konkurrens, dynamik och utveckling. I sämsta fall till konflikt och krig.

EU-samarbetet förenar medlemsländerna i en bred värdegemenskap och främjar fred, frihet och framåtskridande.

EU är mer relevant idag än på mycket länge. Behovet av en stark gemenskap, byggt på samarbete, samförstånd och frihet, är stort. I takt med att auktoritära, nationalistiska och populistiska krafter sveper över världen måste EU visa att en annan väg är möjlig. Det kräver att EU tar på sig rollen som vägvisare och föredöme. Att vi i handling och genom resultat visar att demokrati, mänskliga rättigheter, marknadsekonomi och klimatansvar är vägen framåt. Löftet och hoppet om EU-medlemskap kan också vara en stark drivkraft för länder i EU:s närhet att närma sig den värderingsgemenskap som präglar medlemsländerna.

Ska EU kunna påverka världen i en konstruktiv riktning måste också de auktoritära, nationalistiska och populistiska krafterna inom unionen möta motstånd. EU är byggt på övertygelsen om alla människors lika rätt och värde. Denna grundläggande värdering hotas på flera håll i EU. Inte minst kvinnors och minoriteters rättigheter ifrågasätts, förnekas och kränks. Vi måste värna medmänskligheten och jämställdheten. Vi måste påminna oss själva och varandra om det fantastiska som vi uppnått tillsammans, genom EU. Fred, frihandel och rörlighet är exempel på sådant som tidigare inte varit självklart på vår kontinent. Bindande avtal om att minska utsläppen och öka den förnybara energiproduktionen är andra exempel.

EU och det svenska EU-medlemskapet, är värt att försvara. EU ska visa världen att vägen framåt är demokrati, jämlikhet, marknadsekonomi och klimatsmart tillväxt. Då krävs tydliga liberala röster i Europa. Centerpartiet kan och vill axla det ansvaret. Vi vill föra EU framåt.

EU fungerar inte perfekt. Handelshindren gentemot omvärlden måste bli lägre. Kostnaden för klimatutsläpp måste bli högre. Lösningen på dessa problem är mer samarbete, inte mindre.

Genom EU har alla svenskar stora möjligheter att påverka. Att visa resten av världen vägen framåt. Då krävs ett grönare, mer demokratiskt och mer frihetligt EU. Då krävs en stark svensk röst i EU. Då behövs fler röster på Centerpartiet.

Ett grönare EU

Klimat- och miljöpolitik

Världen och Sverige står inför stora klimat- och miljöutmaningar. Klimatförändringar, spridning av giftiga kemikalier, nedskräpning med mängder av plast som flyter runt i våra hav och överutnyttjande av ekosystem är hot mot människors hälsa, planetens överlevnad och en hållbar ekonomisk tillväxt. Ett grönare EU är en förutsättning för att nå både våra svenska och de globala miljömålen

Höj klimatmålen – sänk utsläppen

De flesta klimat- och miljöproblemen är gränsöverskridande. Utsläpp av koldioxid påverkar den globala uppvärmningen lika mycket, oavsett var i världen de sker. Därför krävs samarbete för att lösa klimatfrågorna. För Centerpartiet är det självklart att EU ska vara ledande i det internationella miljö- och klimatarbetet.

EU spelade en avgörande roll för att det internationella klimatavtalet i Paris, och dess målsättning om att begränsa uppvärmningen till 1,5–2 grader, kom på plats. Nu måste EU också agera så att detta mål kan nås. EU har enats om att minska utsläppen av koldioxid med 40 procent till 2030. År 2050 ska de ha minskat med 95 procent för att vara i linje med vad EU lovat i Parisavtalet. Centerpartiet stödjer kommissionens förslag om netto noll-utsläpp i hela unionen till år 2050. Därför måste ambitionerna höjas och utsläppen minska i snabbare takt under kommande mandatperiod. Europaparlamentet har redan ställt sig bakom ytterligare ambitionshöjningar om 55 procent till 2030. Centerpartiet vill höja målen när de ses över under kommande mandatperiod.

EU har skapat världens största system för handel med utsläppsrätter, ett system med automatiska minskningar av utsläpp och där priset ökar i takt med efterfrågan. Detta system, och EU:s klimatmål, är ett föredöme för resten av världen. Vi behöver höja ambitionerna ytterligare för att möta målen i Parisavtalet.

Också i de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln, som exempelvis transportsektorn, måste utsläppen minska snabbare. Vi vill exempelvis höja kraven på bilindustrin vad gäller miljöprestanda. När kraven skärps i EU blir det lättare att nå våra egna mål och skapa efterfrågan på svensk teknik och företag i hela EU. EU behöver också stärka insatserna för att minska klimatpåverkan från flyget och sjötransporterna, genom forskning, styrmedel och internationell påverkan.

Genom att bygga ihop det europeiska järnvägsnätet underlättas exempelvis klimatsmarta transporter inom unionen. De gröna näringarna har stor potential att än snabbare bidra till den gröna omställningen, genom att fossila bränslen och material ersätts av biobaserade produkter. I vårt hållbara skogsbruk finns en av nycklarna till ett förnybart EU.

Ny grön teknik

Ska vi klara klimatmålen behövs ny grön teknik. Det kräver forskning i stor skala. EU:s medlemsländer kan åstadkomma mer tillsammans än vad varje enskilt land kan på egen hand. EU bör därför öka sina ansträngningar när det gäller forskning, med särskilt fokus på tekniker och kunskap som krävs för att klara klimatmålen.

En giftfri vardag

Det är på EU-nivå som minimikrav kring klimat- och miljöhänsyn i industrin sätts. Eftersom det råder frihandel inom EU, och EU tecknar handelsavtal med andra länder, måste dessa miljökrav vara höga. När EU ställer hårda krav påverkar det hur produkter

designas och tillverkas globalt. Miljöfarlig produktion kan inte tillåtas vara en konkurrensfördel. Samma höga krav som vi ställer på kemikalier och plast som tillverkas i EU måste gälla också de produkter som kommer från tredje land.

Centerpartiet är pådrivande för att EU:s regelverk kring kemikalier och varor stärks, för att garantera EU:s medborgare en giftfri vardag. För att konsumenter ska kunna göra aktiva val krävs också mer information. Innehållsförteckningar för exempelvis kläder och textilier bör därför tas fram, för att tydliggöra hur och med vilka ämnen produkterna skapats.

En bättre havsmiljö

EU gränsar till ett antal känsliga hav. Ett av de mest utsatta är Östersjön. Det är oacceptabelt att gravida kvinnor och barn behöver avstå från fisk från Östersjön, då den innehåller för höga halter av miljögifter. Därtill är ett antal fiskbestånd hotade och stora delar av Östersjön lider av problem med övergödning. EU och Sverige måste vara pådrivande för ett starkare samarbete som anpassar både fångstkvoter och fångstmetoder för hållbara fiskbestånd utan negativ selektering. EU kan och måste spela en viktig roll i arbetet för en god havsmiljö och se till att alla medlemsländer genomför åtgärder för att nå de mål man enats om.

Utsläpp av miljögifter och nedskräpning i form av exempelvis plast måste minska. EU:s ekonomi måste i högre grad bli cirkulär, med ett ökat inslag av återvinning. Ett viktigt första steg som nu tas är att förbjuda vissa engångsartiklar i plast.

Mer förnybar energi – mindre importerade fossila bränslen

Mer än hälften av energin som används i EU importeras från andra länder. Denna energi består främst av olja och gas. Putins Ryssland är den största exportören av båda.

En halv miljon EU-medborgare dör varje år i förtid på grund av hälsofarliga partiklar, som bland annat beror på förbränning av fossila bränslen. Ett minskat beroende av fossila bränslen är alltså inte bara bra för klimatet, utan också för EU:s säkerhetspolitiska situation och för medborgarnas hälsa.

Fortfarande sker för mycket av EU-ländernas energiproduktion i kolkraftverk. För att nå klimatmålen i Parisavtalet och minska EU:s beroende av Ryssland måste andelen förnybart öka och arbetet för energieffektivisering intensifieras. Detta förutsätter en fördjupad energiunion, där medlemsländernas energisystem byggs ihop och där länder med större möjligheter till klimatsmart energiproduktion tillåts att bidra mer till unionens totala energiproduktion.

EU:s klimatambitioner får heller inte motarbetas av stelbenta statsstödsregler, skatteregler eller subventioner till fossila bränslen. Medlemsländerna måste kunna stimulera framväxten av ny grön teknik, utan att sätta den inre marknaden och konkurrensen ur spel. Subventionerna till fossila bränslen i EU beräknas till mellan 39 och 200 miljarder euro per år, vilket inte bara sätter prissignalerna ur spel utan också är långt mycket mer än det som satsas på den gröna omställningen. Vi måste både skrota subventionerna och öka satsningarna på förnybart för att EU:s åtaganden i Parisavtalet ska kunna nås.

EU:s energimarknader integreras allt mer. Det skapar stora möjligheter för Sverige. Export av förnybar el gör stor klimatnytta när den ersätter fossil produktion i andra länder. Sverige kan bli Europas gröna batteri och bidra till att fasa ut kol, olja och gas i resten av unionen

EU som grönt föredöme

Det går att klara klimatmålen. Sverige och EU måste dock snabbt minska våra utsläpp. Vår klimatpolitik kan inte bara handla om våra egna utsläpp. Sverige ska vara ett grönt föredöme i EU, som visar att det går att förena grön tillväxt med minskade utsläpp. Vi ska också verka för att EU blir ett föredöme för resten av världen, som visar att det går att samarbeta för att nå högt uppsatta klimatmål. Ska vi lyckas stoppa den globala uppvärmningen krävs ny grön teknik samt att världens länder lever upp till sina åtaganden. EU kan och måste spela en avgörande roll på båda dessa fronter.

Tillsammans kan vi öka ansträngningarna för att forska fram ny grön teknik. Tillsammans kan vi ställa krav på andra länder att ta sitt ansvar, genom att visa att vi tar vårt. Tillsammans kan vi rädda klimatet.

Hållbara och konkurrenskraftiga gröna näringar

Vi vill att EU:s jordbrukspolitik ska stärka konkurrenskraften i lantbruket, bidra till en hållbar produktion och fler miljöåtgärder. Det är så svenska och europeiska jordbrukare kan modernisera sin verksamhet, skapa jobb i hela EU och producera mer sund och säker mat. Hållbara gröna näringar är en förutsättning för omställningen från fossilt till förnybart och utgör basen för förnybar energi, material och kemikalier.

Sund och säker mat

Att maten som vi ställer på våra bord och ger våra barn ska vara sund och säker borde vara en självklarhet. Tyvärr är det inte alls självklart. Produktionsvillkoren inom EU varierar kraftigt. Detsamma gäller villkoren i de länder som EU handlar med. En för stor andel av den mat som konsumeras i EU är resultatet av en produktion där djuren inte har haft det tillräckligt bra samt där antibiotikaanvändningen och utsläppen är för höga. En förutsättning för konsumentmakt är kunskap. Därför är märkningar av ursprung, ingredienser och produktionsmetod viktiga verktyg i kampen för mer hälsosam och närodlat mat. Stödreglerna till jordbruket behöver göras enklare och tydligare för att effektivt gynna en hållbar livsmedelsproduktion. Dagens regler, där Jordbruksverket har stora svårigheter att räkna ut miljöstöden till gårdarna är alldeles för krångliga för att ge önskad effekt.

Konkurrens på lika villkor

Jordbrukare och livsmedelsproducenter inom EU bör ges förutsättning att konkurrera på lika villkor. Centerpartiet arbetar därför för höga minimikrav på djurvälstånd och klimatpåverkan samt rättvisa handelsregler. Idag varierar såväl användandet av antibiotika som djurhållningen mycket inom EU. Det är olyckligt av flera anledningar. EU bör sträva efter att göra livsmedelsproduktionen mer hållbar och säkerställa att kraven på djurvälstånd efterlevs. Det skulle medföra ett antal direkta fördelar, som exempelvis minskad risk för antibiotikaresistens. Men det skulle också göra konkurrensen inom EU mer rättvis och gynna svenska bönder, som idag verkar under hårdare krav än sina kollegor och konkurrenter i andra EU-länder.

Grön omställning i de gröna näringarna

De gröna näringarna kan spela en avgörande roll i den gröna omställningen. Centerpartiet vill att den svenska skogen ska bidra till att göra EU:s ekonomi mer biobaserad. De gröna näringarna bidrar med material, energi samt sund och säker mat som är avgörande för att vi ska klara klimatomställningen.

Det viktigaste när det gäller EU:s jordbrukspolitik är hur resurserna används. För Centerpartiet är det självklart att en större andel av budgeten bör användas för att aktivt arbeta för den gröna omställningen i jordbruket. Det svenska lantbruket har kommit långt och svenska bönder gör stora insatser i miljöarbetet, men resten av EU måste öka

takten i omställningen. Fossila bränslen behöver bytas till förnybara motsvarigheter i arbetsmaskiner. Användningen av antibiotika måste minska. En översyn av art- och habitatsreglerna och fågeldirektivet måste göras för att anpassas till lokala och regionala förhållanden. Och läckage av näringsämnen, som leder till övergödning i hav och vattendrag, måste förhindras.

Skogen och jorden ska brukas, inte förbrukas. Genom ett ansvarsfullt och långsiktigt hållbart brukande kan de gröna näringarna skapa stora miljömässiga och ekonomiska värden, samtidigt som den biologiska mångfalden värnas.

Ett EU som håller ihop

EU:s sammanhållningspolitik, det vill säga EU-finansiering av åtgärder ämnade att skapa tillväxt, jobb och en hållbar utveckling i hela EU, är i grunden nödvändig. EU-samarbetet kräver en viss solidaritet för att fungera. Medborgare i hela EU måste kunna se att EU innebär fördelar för dem. Gemensamma investeringar kan också användas för att uppnå gemensamma mål, inom exempelvis klimatpolitiken. Resurser som kanaliseras via sammanhållningspolitiken medfinansierar exempelvis infrastruktur för kollektivtrafik i olika delar av unionen. Socialfonden och regionalfonden som är avgörande delar av sammanhållningspolitiken, bidrar till landsbygdsutveckling och möjliggör satsningar på små företag. Särskilt socialfonden kan minska utanförskap och skapa jobb för nyanlända. Det är viktigt att fördelning av medlen sker regionalt.

De gröna näringarna, inklusive närliggande branscher som förädlar produkterna från jord- och skogsbruket, är viktiga för att hålla ihop hela EU. En mångfald av produkter, med lokal variation, skapar också förutsättningar för turism.

Med en välfungerande jordbruks- och sammanhållningspolitik kan hela EU hålla ihop och gemensamt skapa säkrare och sundare mat, en ökad grön tillväxt och en bättre djurvälstånd.

Ett EU som värnar demokratin

Världen står inför viktiga vägval. I Kina, USA, Ryssland och även inom EU vinner auktoritära krafter mark. Demokratin, liberalismen, medmänniskligheten och jämställdheten hotas. Utifrån och inifrån.

Det är inte första gången som liberalismen och demokratin utmanas. Kanske inte heller den sista. Ibland har hoten kommit utifrån, från auktoritära länder som med vapen i hand försökt kuva och erövra eller från ideologiskt eller religiöst motiverade terrorgrupper. Ibland har hoten kommit inifrån, när vi glömt bort och övergett de institutioner som byggt vårt välstånd och säkrat freden.

Varje gång har liberalismen och demokratin rest sig. Vi har återupptäckt de eviga värden som dessa idéer bär på. Det måste vi göra igen.

Ska vi ge liberalismen och demokratin en pånyttfödelse, då måste vi göra det tillsammans. EU är en manifestation av vad liberala demokratier kan uppnå tillsammans, genom fredligt samarbete i en bred värdegemenskap. Det är därför Victor Orban och Vladimir Putin bekämpar EU. Det är därför Centerpartiet är så varma anhängare av samarbete i Europa.

EU behöver vara en frihetlig fyr för resten av världen. Vi ska visa att vägen framåt går via demokrati, marknadsekonomi och klimatansvar.

För Centerpartiet är det självklart att världen behöver ett grönt, demokratiskt och frihetligt EU. Som visar att det går att förena tillväxt med minskade utsläpp. Demokrati med trygghet. Och frihet med sammanhållning. När vi samarbetar med likasinnade får vi en starkare röst i EU. Därför kommer Centerpartiet att värna om, och utveckla, samarbetet med andra liberala demokratier.

EU är ett freds- och frihetsprojekt. Att stå upp för detta projekt är ett ansvar som är viktigare att axla än på mycket länge. En stor del av de utmaningar som mänskligheten står inför är gränsöverskridande. För att lösa dem krävs gränsöverskridande samarbete. Det gäller såväl klimatfrågan som brottsligheten och det försämrade säkerhetsläget.

För att EU ska kunna vara en kraft för förändring måste vi också säkra de mänskliga fri- och rättigheter som unionen vilar på. Vi behöver gemensamt värna rättsstatens principer, ta strid mot auktoritära regimer och ta ansvar för att hjälpa människor som drabbas av krig, förtryck och fattigdom. Vi måste stå upp för medmänskligheten.

Demokrati och jämställdhet går hand i hand. Den auktoritära populismen kräver att vi står upp för kvinnors rättigheter och försvarar angrepp mot exempelvis aborträtten. Vi måste målmedvetet föra arbetet för jämställdhet framåt. Andelen kvinnor i EU:s institutioner och organ behöver öka för att nå en jämställd representation.

Äganderätten och egendomsskyddet behöver stärkas. Stater och myndigheter ska inte kunna förverka egendom eller lägga brukandeförbud på jord och skogsbruk utan ersättning.

Fred och säkerhet byggs bäst tillsammans

Säkerhetsläget i Europas närområde har försämrats. Gränsen mellan fred och krig har suddats ut, vilket tydligast syns i östra Ukraina och i, det av Ryssland olagligen annekterade, Krim. I Kaliningrad, bara 30 mil från Gotlands kust, pågår en intensiv rysk upprustning. Genom en mer sammanhållen utrikespolitik kan EU påverka och göra skillnad.

Påverkanskampanjer måste möta motstånd

EU skapades för att förhindra krig och de fruktansvärda effekter, i form av mänskligt lidande och materiell förstörelse, som följer av sådana. Effekter som Europas länder fått uppleva för många gånger under historien. Minnet av detta måste hållas levande.

Hoten mot EU är idag dock inte enbart militära. Cyberattacker samt desinformations- och påverkanskampanjer från aktörer som vill splittra unionen utgör ett allt större hot. Sådana aktioner måste möta motstånd. Vår gemensamma motståndskraft måste förstärkas.

EU bygger på, och möjliggörs av, en bred värdegemenskap som binder samman medlemsländerna och deras befolkningar i en samhörighet. Att minska känslan av samhörighet, och i stället ersätta den med misstänksamhet och splittring, är målet med många av de påverkansoperationer som riktas mot EU. Detta kan vi aldrig acceptera.

Cyberattacker och påverkanshot är gränsöverskridande och Centerpartiet anser att EU ska vidta åtgärder för att bidra till att alla medlemsländer och deras medborgare får en ökad trygghet. Centerpartiet vill därför att EU:s solidaritetsklausul, som förbinder medlemmar att hjälpa varandra i händelse av krig eller kris, ska omfatta också påverkanshot och cyberattacker. Vi vill att EU får ett större mandat att utveckla motståndskraften inom dessa områden, bland annat genom att arbeta förbyggande och att unionens minimikrav vad gäller informationssäkerhet höjs.

Ett fördjupat försvarssamarbete

Europas länder behöver ta ett större ansvar för sin egen säkerhet. EU behöver kunna möta handlingar från andra länder eller aktörer som syftar till att destabilisera och skapa osäkerhet. Centerpartiet välkomnar därför utvecklingen mot ett fördjupat försvars- och säkerhetssamarbete inom EU. Samtidigt är det viktigt att samarbetet på detta område i grunden fortsatt är mellanstatlig och att varje enskilt medlemsland har suveränitet över sin egen försvarsmakt.

För Centerpartiet är det tydligt att Nato och EU kompletterar varandra när det gäller försvaret av den europeiska kontinenten. Nato och den viktiga transatlantiska länken är avgörande för försvaret av Europa. Samtidigt kan EU göra mycket för de enskilda försvarsmakternas utveckling, bland annat genom att tillsammans arbeta för att pressa kostnader och utveckla nya försvarsförmågor. En stor andel av EU:s medlemsländer är också medlemmar i Nato, varför ett svenskt Nato-medlemskap ytterligare skulle öka vår förmåga att samarbeta och samverka med andra.

Gränsöverskridande brott kräver gränsöverskridande polissamarbete

Det finns en lång rad allvarliga trygghetsutmaningar som EU behöver möta. Terrorism hotar våra fria och demokratiska samhällssystem. Organiserad brottslighet och gängkriminalitet underminerar människors trygghet. Men också vardagsbrott har i allt högre grad blivit gränsöverskridande. En mycket stor andel av de inbrott och stölder som genomförs i Sverige begås av internationella stöldligor. Ett starkare polisärt samarbete, bland annat inom ramen för Europol, krävs alltså både för att försvara Europas demokratier och skydda enskilda människors egendom.

Ökat samarbete för att förhindra grova brott

Gränsöverskridande brottslighet kräver gränsöverskridande polisiärt samarbete. För att förhindra, utreda och beivra gränsöverskridande brottslighet och terror måste EU:s medlemsländer dela underrättelseuppgifter om exempelvis farliga personer och vapensmuggling mellan sig. Ansvar för att dela med sig av denna typ av information måste förtydligas. Att förhindra smuggling av vapen, narkotika och människor måste prioriteras.

I detta arbete krävs ett ökat samarbete kring att säkra EU:s yttre gränser. Detta arbete kan inte enbart fokusera på migration. I högre grad måste det också bekämpa smuggling av exempelvis vapen. Generellt bör EU fokusera sitt arbete på att minska smugglingen av vapen, snarare än att försvara för ansvarsfulla jägare och sportskyttar.

En nyckel för att kunna bekämpa grov organiserad brottslighet och terror är att strypa dessa organisationers finansiering. Därför krävs ett hårt och samordnat arbete mot penningtvätt. Detta kräver i sin tur ökad transparens när det gäller transaktioner och att fler brott, inte minst cyberbrott riktade mot banker, anmäls och utreds.

Bekämpa människohandel

För att värna människors fri- och rättigheter krävs ett välfungerande polissamarbete. Varje år blir tusentals flickor och kvinnor offer för människohandel. Inte sällan luras migranter att resa till EU med falska löften om väntande jobb och möjlighet till utbildning, för att i stället tvingas in i prostitution eller utsättas för sexuellt våld och övergrepp. Att stoppa människohandeln är en av de viktigaste åtgärderna för att bidra till ett jämställt EU. EU behöver få fler verktyg för att effektivt stoppa människohandel och minska risken för att människor utnyttjas.

Övervaka brottslingar – inte medborgare

I vår strävan att bekämpa den gränsöverskridande brottsligheten måste vi samtidigt vara vaksamma, så att brottsbekämpningen i sig inte går ut över människors fri- och rättigheter. Den personliga integriteten måste värnas.

I en tid då brottsligheten internationaliseras finns bara en väg framåt för EU: mer samarbete för ökad trygghet.

Ett medmänskligt EU – som värnar medmänniskligheten och asylrätten

Människor flyr från krig och förtryck. Och de söker ett bättre liv, där möjligheterna till jobb och utbildning är större. EU kan och bör ta ett stort ansvar för att hjälpa människor i nöd.

Den fria rörligheten inom EU är en av de största framgångarna för det europeiska samarbetet. För att värna den inre rörligheten behövs en fungerande yttre gräns och en gemensam asylpolitik som grundar sig på medmännisklighet men också ordning och reda. Bara så kan vi garantera ett mer solidariskt mottagande och erbjuda skydd till fler i EU.

Idag tvingas en stor del av de som vill söka skydd i EU att ta farliga vägar, i rangliga båtar över havet eller i trånga lastbilar. Varje år dör tusentals människor under sin färd mot ett bättre och tryggare liv för sig och sin familj. En förutsättning för en human flyktingpolitik är att Sverige och EU utökar möjligheten för de som söker skydd att ta sig till Europa på laglig väg. Även EU:s system för arbetskraftsinvandring behöver utvecklas så att fler vägar öppnas.

EU:s asylpolitik bör i hög grad fokusera på de mest utsatta. Kvotflyktingar, människor som av FN bedöms ha skyddsbehov och som behöver vidarebosättning i ett annat land, bör stå i fokus. En prioritering av kvotflyktingar skulle motverka de farliga resor som många migranter genomför idag, samtidigt som det skulle minska de svårigheter som finns med att bedöma asylskäl.

De som fortsatt kommer till Sverige eller EU och söker asyl ska ha rätt att få sina skyddsskäl prövade, av en expertmyndighet och vid behov domstol. Centerpartiet vill att prövningen ska vara likvärdig i hela EU och mekanismer för en fungerande omfördelning av asylsökande måste komma på plats. För de länder som inte tar sitt ansvar och tar emot de som har skyddsskäl måste det finnas kännbara sanktioner, till exempel i form av nedsatta strukturbidrag.

Säkra och lagliga vägar

Oenighet kring migrationspolitiken har tyvärr lett till djup splittring inom unionen. Från Centerpartiets perspektiv är detta mycket olyckligt. Om EU:s medlemsländer hade tagit ett gemensamt och solidariskt ansvar för de människor som söker skydd hade problemen kunnat hanteras. Att EU ska värna mänskliga fri- och rättigheter, inklusive asylrätten, är självklart för oss. Om medlemsländerna gemensamt tar ansvar kan vi hjälpa fler skyddsbehövande, samtidigt som det sker under ordnade former.

Centerpartiet kommer fortsatt att arbeta för att Sverige ska stärka EU:s öppenhet mot omvärlden. Centerpartiet vill se en asylpolitik på EU-nivå som är så robust att avtal med tredjeland för att hindra migration inte ska behövas. Men om sådana avtal ändå ingås, ska vi verka för att värna grundläggande mänskliga rättigheter. För att förhindra att människor riskerar sina liv för att ta sig hit behöver vi stärka möjligheten att ta sig till EU på laglig väg.

Ett friare EU

Frihandel, företagsamhet och forskning

Ska EU kunna föra de liberala demokratiernas talan i världen, och visa att demokrati och frihet är vägen framåt, måste unionen stå stark ekonomiskt. Bara så kan vi inspirera andra länder att följa vårt exempel. Bara så kan vi skapa det välstånd som krävs för att finansiera andra viktiga satsningar, på miljö, sammanhållning och trygghet.

I en tid när allt fler letar efter svagheter med EU är det viktigt att påminna om de stora mervärden som EU-medlemskapet medför. EU har givit svenska företag direkt tillgång till världens största och rikaste marknad. Studenter har givits möjlighet att studera var som helst på kontinenten. Och forskare har fått kontakter och finansiering för att bedriva forskning som inget enskilt medlemsland skulle kunna finansiera.

Att riva handelshinder, knyta människor närmare varandra samt möjliggöra företagsamhet och välståndsskapande i hela EU är en central del av unionens historiska kärna. Det måste också vara vårt framtida fokus.

En friare handel

Handel bygger välstånd. Handel knyter också samman länder och människor. Länder som handlar, krigar inte. Att möjliggöra frihandel mellan unionens medlemsländer, och mellan EU och andra marknader, är ett av unionens ursprungliga och viktigaste syften.

Idag är hoten mot handeln stora. USA och Kina har sedan en tid tillbaka slagit in på en mer protektionistisk väg, där tullar höjs i stället för att sänkas. EU kan och måste ta ett större ansvar för att stå upp för värdet av frihandel i världen. Centerpartiet vill vara pådrivande för att EU upprättar fler globala handelsavtal. I arbetet med sådana avtal är det också viktigt att Sverige och EU:s höga krav när det gäller exempelvis miljö och djurvälstånd värnas.

En utvecklad inre marknad

Den inre marknaden är den största i sitt slag och binder samman över en halv miljard människor och cirka 30 miljoner företag. Svenska företag ges möjlighet att exportera och expandera. Svenska konsumenter ges möjlighet att importera fler typer av varor och tjänster billigare. Tillgången till den fria inre marknaden innebär fler jobb, högre köpkraft och högre levnadsstandard.

Den inre marknaden utgör ett av EU:s viktigaste fundament. Den förtjänar att vårdas. Men den måste också utvecklas. I takt med att näringsliv och arbetsmarknad förändras, måste också regelverket på den inre marknaden förändras. Inte minst behövs en inre digital marknad, där regelverket anpassas till digitaliseringen och de nya branscher som digitaliseringen har skapat. Här ligger EU efter både USA och Kina, vilket inte är långsiktigt hållbart.

Forskning för EU framåt

Ökad ekonomisk tillväxt är avgörande för EU:s framtid. Låg tillväxt och hög arbetslöshet är grogrund för missunnsamhet och misstänksamhet. En dynamisk och snabbväxande ekonomi föder i stället tillit och tilltro. För att på sikt garantera att EU är en konkurrenskraftig ekonomi krävs, förutom en sund ekonomisk politik hos medlemsländerna, gemensamma ansträngningar. Inte minst gäller det på forskningsområdet, där EU idag ligger efter såväl USA som Kina på ett antal strategiskt viktiga områden.

Forskningsprogrammet Horizon, som omfattar cirka 80 miljarder euro, möjliggör fler europeiska forskningsprojekt. Vi vill att det kommande forskningsprogrammet utökas och att en stor del av medlen används för att bidra till att uppnå EU:s klimatmål. Med fokus på att lösa viktiga samhällsutmaningar och säkra en konkurrenskraftig europeisk industri bidrar det till att EU kommer att stå starkare i framtiden.

Programmet Erasmus har gett europeiska studenter möjlighet att studera i andra länder, något som knyter samman europeiska akademiker och vitaliserar europeiska lärosäten. Vi vill att Erasmus utökas under nästa budgetperiod, för att ytterligare stärka unionens konkurrenskraft och knyta medlemsländerna närmare varandra. Det är när människor möts som förtroenden skapas och samarbetet inom EU förs framåt.

Mindre regelkrångel – mer företagsamhet

För att öka företagsamheten i hela EU krävs minskat regelkrångel. Vi vill att EU i högre grad ska beakta effekterna på små och medelstora företag, när man utformar regelverk. I EU finns både internationella storföretag och tusentals småföretag. Lagar och regler måste passa båda dessa typer av företag. Också medlemsländerna kan göra mer för att minska regelkrånglet från EU. I stället för att överimplementera direktiv bör till exempel Sverige i högre grad välja att implementera nya regler på miniminivå.

Ökade krav på medlemsländer att garantera fri- och rättigheter

Ett fungerande samarbete förutsätter att gemensamma regler efterlevs. Förtroendet för EU byggs upp när människor ser att EU fungerar. Förtroendet raseras när regler bryts utan konsekvens. Regelverken kring mänskliga rättigheter, miljökrav och budgetregelverk ska efterlevas. Kommissionen måste ges större möjlighet att se till att så sker. Förutsättningarna för att följa upp, kontrollera och garantera efterlevnaden av sådana gemensamma regler måste bli bättre.

Rättsstatens principer utgör, tillsammans med bland annat värnandet av demokratin och de fyra friheterna, grunden för det europeiska samarbetet. Dessa principer hotas inte bara av externa aktörer. Det finns auktoritära rörelser inom ett antal medlemsländer som aktivt vill försvaga rättsstaten. Som vill politisera domstolar och göra rättsstaten till ett verktyg för sin egen kortsiktiga agenda. Som motarbetar den akademiska friheten och vill tvinga universitet att stänga eller flytta utomlands. I vissa medlemsländer sitter sådana rörelser i regeringsställning. Sanktionerna mot medlemsländer som bryter mot grundläggande principer om rättsstaten och pressfriheten måste vara kraftfulla.

Sammanhållningspolitiken, det vill säga EU- pengar via olika fonder och program som exempelvis regional- och socialfonderna med flera, måste ställa högre krav på mottagarländerna. Den måste sträva efter att öka mottagarnas förmåga att utveckla sig själva. Länder och regioner som på olika sätt undergräver EU:s fundamentala värderingar ska heller inte få ta del av pengar från sammanhållningspolitikens olika fonder och program.

Framtidens EU

Ökad demokratisk legitimitet

Det finns krafter som vill att EU inte i första hand ska arbeta för medlemsländerna, utan att unionen ska växa på medlemsstaternas bekostnad. Som vill att EU ska ägna sig åt frågor som medlemsländerna kan sköta själva. Som vill standardisera, centralisera och

likrikta för sakens skull. Också dessa krafter riskerar unionens framtid. Om samarbetet inte utvecklas i samförstånd, med en stark demokratisk förankring, är det inte långsiktigt hållbart.

Samarbetet i Europa gör oss starkare. Det är dock viktigt att det fokuserar på rätt saker och inte på frågor som enskilda människor och beslutsfattare på lokal, regional och nationell nivå bättre kan besluta om. Centerpartiet tar därför tydligt avstånd från ytterligare lagstiftning inom ramen för den sociala pelaren i EU, där områden som arbetsmarknad och välfärd skulle ingå. Och Centerpartiet är också fortsatt emot att Sverige ska införa euron.

Förhandlingen om EU:s budget, i kölvattnet av Brexit, riskerar att skapa en grogrund för konflikt. För att värna samhörigheten i EU blir det än viktigare att EU fokuserar på rätt saker och att kraven på de enskilda medlemsländer som mottar stöd från EU höjs. Alla måste ta ett större ansvar, när det gäller nationell politik, finansiering av EU och tonläge i förhandlingarna, för att premiera samförstånd snarare än splittring.

Transparensen och öppenheten inom EU måste öka. Insynen i ministerrådets omröstningar och arbetsgrupper måste bli större. Det skulle förbättra möjligheten för ansvarsutkrävande. En offentlighetsprincip för hela unionens arbete behövs.

Ett EU i olika hastigheter

Centerpartiet vill att det ska vara möjligt för EU att utvecklas djupare på vissa områden utan att alla länder behöver vara med. De senaste åren har det blivit allt tydligare att olika länder har olika ambitioner med EU. Så måste det få vara. Det vore olyckligt om de enda två alternativ som fanns, var att delta fullt ut eller att lämna. En union där samarbetet kan fördjupas i olika takt, utan att kompromissa med unionens grundläggande funktioner eller värden, är ett sätt att säkerställa att EU inte blir handlingsförlamat. Genom att länder som vill fördjupa samarbetet på vissa områden kan göra det utan att bromsas av länder som inte vill, kan EU:s framtid bli mindre överstatlig och istället byggas underifrån - ett mer närodlat EU.

Ett EU som tar ledarskap

Centerpartiet vill gå i täten för ett öppnare och mer frihetligt EU. Vi ska vara en aktiv och central aktör som formar EU:s framtid. Vi ska finnas där besluten fattas. Vi ska fortsatt arbeta för att EU fokuserar på rätt saker och att rätt beslut fattas på rätt nivå. Vi vill att EU tar ledarskap för de stora gränsöverskridande utmaningarna som att främja handel, stärka miljö- och klimatarbetet och hjälpa människor på flykt. Samarbetet i Europa gör oss starkare. Vi vill se ett EU som går framåt, inte bakåt.